

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Fővárosi Ítéltábla a Partos és Noblet Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi január hó 29. napján kelt 23.K.31.752/2007/8. számú ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes a Szex és New York (Sex and the City) című filmsorozat egyes epizódjait III. kategóriába soroltként sugározta, finomított változatát Szex és New York Light címmel II. kategóriába. A sorozat egyes részeiben az egyik, újságíró főszereplő saját tapasztalataiból szűr le általánosítható megállapításokat egy lap számára. Az érintett, Lotyók vagyunk? című epizódban az aktuális szexuális problémák mellett, az egyik főszereplő nemi betegsége kapcsán, a barátnők és az egyik férfi főszereplő szeretőinek magas számáról, a nők és a férfiak nemi életének eltérő társadalmi megítéléséről volt szó.

A Lotyók vagyunk? epizód light verzióját a felperes 2006. október 16-án 20 óra 42 perces kezdettel II. kategóriába soroltan sugározta. A műsorszámból vett részletek elemzésével az alperes megállapította, hogy a vizsgált epizód, de a sorozat egésze - még többszörösen vágott változatban is - megfelelő ellenpontosítás hiányában azt sugallja, hogy a szexhez nem szükségesek érzelmek, a partner csupán eszköz. A műsorszám II. kategóriába sorolásával a felperes megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. tv. (a továbbiakban: Rttv.) 5/B.§-ának (3)

bekezdését és 5/C.§-ának (2) bekezdését. Ezért a 174/2007. (I.24.) számú határozatával az Rttv. 112.§-ának e/ pontjára figyelemmel, a 135.§ (1) bekezdése alapján, részletesen közölt indok szerint, 1.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a felperest.

A felperes keresettel támadta az alperesi határozatot és jogsértés hiányában annak hatályon kívül helyezését, illetőleg a bírság mérséklését kérte.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta a határozati indokokra hivatkozva.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét. Értékelése szerint a promiszkuitás olyan jellegű propagálása, mint a műsorszám, figyelemmel arra is, hogy veszélyeire a műsorszám nem kellő módon és mértékben hívta fel a figyelmet, károsan befolyásolhatja a 12-16 éves korosztály életvitelét. A műsorszám vígjátéki besorolása a klasszifikáció szempontjából közömbös. Kifejtette továbbá, hogy az emberi civilizáció történetében bizonyos modellek mintegy örökérvényűek, ilyenek a többi között a férfi női kapcsolat, a családalapítás, illetve az emberi élet reprodukáláshoz fűződő érdek is.

A bírság mértékére vonatkozóan megállapította, hogy ebben a vonatkozásban az alperes jogszerűen járt el, az alkalmazott mértéket részletesen indokolta.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelem szerinti megváltoztatását kérte.

A műsorszám besorolása tekintetében előadta, hogy az erősen vágott verziója az eredeti műnek. Maga az alperes is ezzel a sorozattal példálódzott egy szakmai vitaanyagban, amikor a műsorszámok átsorolásának lehetőségéről volt szó. Az alperes egyébként a vágatlan verziót értékelte. Az elsőfokú bíróság által tételesen kifogásolt obszcénnek tekintett mondatok 21 óra után kerültek adása: III. kategóriába sorolás esetén is ekkor hangzottak volna el.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem műfaj szerint, hanem a műsorszám lényegi tartalma alapján elemezte a filmet. Ezzel figyelmen kívül hagyta a vígjátéki jelleget, holott annak éppen nem feladata az elsőfokú bíróság által megjelölt örökérvényű értékek közvetítése.

A bírság mértékét továbbra is elfogadhatatlannak tartotta, mivel annak legmagasabb szinten történő megállapítása azt bizonyítja, az alperes nem mérlegelt. Egyébként nem is követte az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése szerinti eljárást.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében nem vette figyelembe az alperesi határozat végrehajtását érintő előadásokat.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a műsorszám vágott verzióját értékelte, és az közvetített összességében tévesen értelmezhető üzenetet a 16 éven aluliak számára. A bírság kiszabása is jogszerűen történt.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 252.§-a (2) bekezdését és (3) bekezdését alkalmazva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, és a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése szerinti esetleges megváltoztatáshoz szükséges adatok rendelkezésre állnak, ezért a felperes fellebbezését érdemben bírálta el.

Az Rttv. 5/B.§-ának (3) bekezdése szerint azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy közvetett módon utal erőszakra, illetve szexualitásra, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.

Az Rttv. 5/C.§-ának (2) bekezdése értelmében a III. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva 21.00 és 05.00 óra között tehető közzé.

Az Rttv. 2.§-ának 28/ pontja alapján e törvény alkalmazásában a műsorszám: hang vagy kép, illetve ezek összekapcsolódó - zárt egységet alkotó, vagy önálló részekből zárt egységbe szerkesztett - együttese, amelyet az együttes egészét egyedileg megjelölő főcím, szükség szerint további megkülönböztető jelzés, illetőleg a befejeződést jelző közlés határol.

A műsorszolgáltatási perekben alapvető bizonyítási eszköz a műsorszámot tartalmazó VHS kazetta. Ennek megtekintése alapján megállapítható, hogy az alperes a VHS kazettán rögzített azon verziót értékelte, amikor maga a felperes sugározta a műsorszámot, főcímében „Light” megjelöléssel. Amennyiben ez a műsorszám - a főcím ellenére - esetlegesen nem azonos a tényleges light verzióval, úgy az a felperes terhén marad, a műsorszolgáltatás körében megvalósult mulasztás. Az alperesnek a ténylegesen sugárzott műsorszámot kellett vizsgálni: ezért volt megalapozatlan a felperesnek az elsőfokú bíróság előtt tett, a vágatlan verzió becsatolására és vizsgálatára vonatkozó bizonyítási indítványa.

Kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy az alperesi határozat tárgya nem a sorozat, hanem annak csak egyetlen, 2006. október 16-án sugárzott epizódja volt. Ennek következtében nem releváns a teljes sorozat mondanivalója, és az alperes sem róhatja a felperes terhére a „sorozat egészé”-t (alperesi határozat 5. oldal 2. bekezdés). A sorozatok esetében több alkalommal előfordulhat, hogy a II. kategóriába tartozó műsorszám egy-egy epizódja is túllépi a korhatárt, és fordítva: III. kategóriájú sorozat egy-egy rész sikeredhet light-osabbra. Az Rttv. fiatakorúak védelmére vonatkozó szabályait mindig az adott, Rttv. 2.§-ának 28/ pontja szerinti műsorszámra kell alkalmazni.

A műsorszám egyedi értékelési követelménye folytán az alperes szakmai vitaanyagának megjegyzései nincsenek ellentétben az alperesi határozattal.

Ismételten a műsorszám fogalmára tekintettel állapítható meg, hogy a kiskorúak védelmére vonatkozó szabályok nem adnak teret a műfaji jellemzők értékelésére, a tartalmi jellemzőket kell vizsgálni.

Az alperesi határozat indokolása megfelelően emelte ki, hogy a műsorszám sugalmazása szerint a szexualitáshoz nem szükségesek az érzelmek: a konkrét epizód az egyik női és egyik férfi szereplő esetében magas partnerszámot közölt, a másik női főszereplő pedig értetlenkedett az azonnali testi kapcsolat elmaradása miatt. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott promiszkuitás a Fővárosi Ítélet táblája értékelése szerint is társadalmilag káros üzenet a 12-16 éves korosztály számára.

Az alperesi határozat az érzelem nélküli, pusztán fizikai kielégülésre hajtó, megfelelő ellenpontosítás nélküli gyakori párváltogatást bemutató műsor klasszifikációját róta a felperes terhére. Ehhez képest az elsőfokú bíróságnak az örök érvényűsége, a családalapításra és az emberi élet reprodukálásához fűződő érdekre való hivatkozása túlterjeszkedik az alperesi határozaton. Ezért a Fővárosi Ítélet táblája mellőzte az elsőfokú ítélet indokolása 4. oldal 7. bekezdését.

A felperesi fellebbezésnek az obszcénnek tekintett mondatok sugárzási időpontjára vonatkozó előadásával szemben megállapítható, hogy az Rttv. 5/C.§-ának (2) bekezdése egyértelmű rendelkezést tartalmaz: nem a „műsorszám kifogásolt részét”, hanem magát a „műsorszámot” kell 21.00 és 05.00 óra között közzétenni. A felperes azonban már 20 óra 42 perckor megkezdte a sugárzást.

Az Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének e/ pontja szerint, ha a műsorszolgáltató az e törvényben, előírt feltételeket és előírásokat nem teljesíti vagy megsérti, a Testület a közszolgálati műsorszolgáltatóval, a bejelentés alapján műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatóval szemben, illetve a Panaszbizottság kezdeményezésére bírságot szab ki a 135. § szerinti összeghatárok között.

Az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése értelmében a jogosulatlanul végzett műsorszolgáltatás, illetve az e törvényben előírt bejelentés nélkül vagy attól eltérő módon végzett műsorelosztás és műsorszétosztás esetén a felelőssel szemben a Testület a jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megfelelő, vagy ha ez nem állapítható meg, tízezer forinttól egymillió forintig terjedő bírságot szabhat ki, melyet az Alapba kell befizetni.

Az alperes a bírság mértékének meghatározásánál mérlegelési jogkörben járt el. Határozatának indokolása a határozat számok és az alkalmazott összegek megjelölésével részletesen felsorolta a 2006. évben bírsággal szankcionált, kiskorúak védelmére vonatkozó szabályokat megsértő felperesi műsorszolgáltatásokat és műsorelosztás közléseket: a különböző határozatok 300.000 és 1.000.000 forint közötti bírság megfizetésére kötelezték a felperest. Az alperes kitért arra is, hogy a felperes a korábbi súlyos szankciók ellenére ismételten elköveti a törvénysértést, ezért tekintette szükségesnek a maximális bírság kiszabását.

A felperesi fellebbezésben foglaltakkal szemben megállapítható tehát, hogy az alperes mérlegelt, és a megalapozott mérlegelési jogkörben hozott döntéshez szükséges indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A felperes mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság előtt hivatkozott arra, hogy az alperesnek fel kellett volna tárnia a jogosulatlanul elért bevételt. Kétségtelen, hogy az alperesi határozat erre vonatkozó indokot nem tartalmaz. Figyelemmel azonban arra, hogy az alperes az elsőfokú bíróság előtt már előadta, hogy megítélése szerint a jogosulatlanul elért bevétel nem volt megállapítható, és ezzel szemben a felperes bizonyítást nem ajánlott fel, a Fővárosi Ítéltábla értékelése szerint az alperes ezen eljárási szabálysértése az ügy érdemére nem hatott ki, ez okból nem volt lehetőség a határozat hatályon kívül helyezésére. Ugyanígy, a bizonyítási indítvány elmaradása, vagy a jogosulatlanul elért bevételre vonatkozó felperesi adatközlés hiánya miatt nem tekintette megalapozottnak a fellebbezési hivatkozást a Fővárosi Ítéltábla.

A felperes fellebbezésének az alperesi határozat végrehajtását érintő előadása kapcsán a Fővárosi Ítéltábla felhívja a felperes figyelmét, hogy ezen kérelmet nem ítélettel, hanem végzéssel kellett elbírálni. Erre az elsőfokú bíróság előtt 3. sorszám alatt került sor, amely kérelmet elutasító végzést a felperes fellebbezése nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 3.Kpkf.50.613/2007/2. számú végzésével helybenhagyott.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján, az indokolás fentiek szerinti részben mellőzésével és pontosításával, helybenhagyta.

Az alperes megillető perköltségről a Pp. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, míg az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rend. 13.§-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest.

Budapest, 2008. évi június hó 18. napján

Dr. Rothermel Erika s.k. tanácselnök, **Huszárné dr. Oláh Éva** s.k. előadó bíró,
Dr. Losonczy Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelül: